

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Helyben és postán küldve. Egy évre 10 frt-kr. Fél évre 5 frt-kr. Negyed évre 3 frt-kr. Egyes szám 5 kr. Adat szellemi részét illető min. és költségvetés: Nagy-hatvanötöze, 1884. szám. Borsosny háj. — a szerkesztőség bérmentve küldendő. Előfizetési helyben: TISSZA KÁROLY és IFJ. OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivataltalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok utján. Kéziratok vissza nem adtnak.

Olvasóinkhoz.

Debreczen, 1889. decz. 27.

Hazánk politikai ége fölött válság borong, a melynek megoldását sokáig késeletetni nem lehet.

Kétségtelen, hogy a válság megoldása újja alakítja egy a pártélet, mint különösen a kormány mostani arczatát.

Kétségtelen azonban, hogy e megoldás bármiként csoportosítja újjalag a pártokat; bármiként rostálja meg, vagy esetleg egészen is mellőzi a most uralkodó kormányt: mind e változások dacára nem változhatnak, nem rendülhet meg az a küzdelem, melyet pártunk, a 48 as és függetlenségi párt fejt ki a haza önállóságaért és függetlenségéért való elszánt és lelkes fáradozásában.

Harcunk akkor ér véget, a mikor a győzelem nagy napja felvirrad. Hisszük és valljuk lelkünk egész hitével, hogy e nap nem késheik soká s így kettős erővel és kitartással folytatjuk küzdelmünket.

E küzdelem részese volt immár két évtizednél hosszabb létezése alatt lapunk, a „Debreczen” is, mely a debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Az orsz. 48-as és függetlenségi párt irányadó működését tartva szem előtt, a jövő januári évnegyedben, [a midőn lapunk — példátlanul az újabb vidéki journalistika életében — XXI-ik évfolyamába lép, szintén legjobb képességünk és szent meggyőződésünk szerint küzdünk, e három évszázados nemzeti küzdelem lobogói alatt.

A lefolyt évben a véderő-vita alkalmával, kivált az önálló nemzeti hadsereg eszméje s a nemzeti nyelv mellett szállottunk sikra s megillető részünk volt a corrumpláló s nemzetellenes kormány-politika ösmeretes feje és okozója ellen. Legutoljára nagyhazánk s vezérünk Kossuth Lajos honosságának ügye vette igénybe összes lelkesedésünket. A Debreczenben szükességé vált időközi képviselő-választás alkalmával folytatott nagyszabású és diadalmas akciónk alkalmával pedig az volt jutalmunk, hogy e város értelmiségének színe java, pártkülömbőség nélkül támogatta és jóváhagyta működésünket.

A jövő évben legközelebb áll hozzánk a Kossuth-kérdésben való folytatólág, továbbá a municipiumok önkormányzatáért kifejtendő akció. Mind ezen s egyéb kérdésekben azentul is rajta leszünk, hogy azokat kellőleg megvilágosítsunk s híven képviseljük olvasóközönségünk álláspontját. A midőn a másodfokú törvényszékek elhelyezésének kérdése szőnyegre kerül, hangsúlyozni fogjuk Debreczen szab. kir. városának jogos és számos nevezetes város és megye által támogatott igényeit.

Ugy a politikai, mint a helybeli viszonyok terén, minden oldalról független, radikális közlönyt nyújtunk olvasóinknak, mely mint pártpolitikai közlöny, a valódi s nem a kormány s pártja által követett, magát józannak nevező, tulajdonképen pedig a hatalmi mámortól elkapott állszabadelvőség irányában halad, mint helyi lap pedig a valódi debreczeni ellenér.

Tavaly, október hó 1-én megjelent jubilaris számunk élen olvashatók Kossuth Lajos nagyhazánkfiának aforizmái. Ugyanakkor a lap vezetésének elsőkelelőségérők emlékszik meg az „Egyetértés”, másik nagy lapunk, a „Pesti Napló”, pedig azt írja a „Debreczen”-ről, hogy „egyike a legváltozatosabb s a mi többet mond, legolvasottabb vidéki lapoknak, mely nem marad az események mögött, de azokkal egy csapásón halad s a vidék politikai

életében jelentékeny tényezővé nőtte ki magát.

E kitérteések köteleznek — még pedig köteleznek arra, hogy a lap tartalmának folytonos emelését tartjuk szem előtt. Évről-évre e czél lebeg előttünk.

A lefolyt év folyamán magas színvonalon álló közlemények egész sora következett, sűrű egymásutánban, hasábjainkon. E tekintetben egy vidéki lap sem s csak kiválóbb fővárosi közlönyök versenyezhetnek a „Debreczen”-nel.

Az utolsó időkben ugyanis eredeti közleményekkel, tehát nem — mint más lapoknál tapasztaljuk — neves íróknak és költőknek előbb máshol megjelent s garmadaszámra kiollózott művekkel tisztelték meg lapunkat: Ábrányi Emil (a „Monori zászló” cz. országos felütését keltett hazafias költeményével), Bartók Lajos, Csáktornyai Lajos, Endrődi Sándor, Illyés Bálint, Jakab Ödön, K. Nagy Benő, Koroda Pál, Kőszeghy Endre, Lévai József, Lövei Klára, Mikszáth Kálmán, Mócs Zsigmond, Pászti, Pósa Lajos, Reviczky Gyula (az elhunyt nagy tehetségű írónak birtokunkban levő irodalmi hagyatékából), Rudnyánszky Gyula, gróf Teleki Sándor ezredes, Thaly Kálmán, Tóth Lőrinc, gróf Zichy Géza és mások.

E díszes névsorhoz csatlakoznak a következők, éppen Debreczenben s közel vidéken lakó vagy irodalommal foglalkozó, vagy pedig közéletünkben tényező képező egyéniségek: Szűcs István, a deb. ev. ref. egyh. főgondnoka, akad. lev. tag, K. Tóth Kálmán, ref. lelkész, dr. Király Ferencz, orsz. gy. képviselő, Bay Ilona, gróf Vay Dániel, dr. Beyer Ferencz, a ker. akad. igazgatója, Komlóssy Arthur, ügyvéd s a szintügyi biz. elnöke, Bodosi Pál, Szikszay József, Domokos Kálmán, a gazd. tanint. igazgatója, Békesi László, gazd. tanint. tanár, Szepressy Gusztáv, Somogyi Páltanár, dr. Révész K. tanár, Csiky Lajos és Dicsőfi József, akad. tanárok, Bihari Kálmán és Gyöngyössi László, gymn. tanárok, dr. Legányi Gyula, Szabolcska Mihály, Mogyoróssy Imre, dr. Krenézy Gyula, dr. Balkányi Miklós, dr. Bakonyi Samu és még számosan.

Jelenleg számos szimtvész szerzett irodalmi nevet. A kiválóbbak közül dolgozatokat közlöttek lapunkban: Molnár György, szimtvészletünk s dramaturgiánk e nagyérdemű Nestora, továbbá Somló Sándor, E. Kovács Gyula, Rónaszéky Gusztáv, Rakodczai Pál, Zilahy Gyula és Boránd Gyula.

Ezenkívül még számos reménytegrő tehetségnek engedünk helyet e lapok hasábjain, kik közül első helyen állanak a főiskola lelkes ifju tehetségei, élükön egy Bartók Jenő (Hasszófer), Csánky Bénéjmin, Jánosi Zoltán és másoknak e téren már ösmert neveikkel.

Politikai rovatunkbantalálkoztak olvasóink a következő országosan tisztelt neveikkel:

- Ábrányi Emil —
- Bartha Miklós —
- Hedri Bódog —
- Irányi Dániel —
- Kiss Albert —
- Mezei Ernő —
- Mezőssy László —
- br. Orbán Balázs —
- Polonyi Géza —
- Thaly Kálmán —
- Ugron Gábor. —

A vidék nagyobb ellenzéki lapjai — a melyeknek a magok erejéből kijárogalnak s new számíthatnak a saj-

tíroda íróinak, minden kormány-párti lapban egyszerre megjelenő politikai dolgozataira — egy ezt pótló gyakorlatot tartanak fenn. Az „Ellenzék”, „Arad és Vidék”, „Szegedi Napló” és „Debreczen”, melyek nagyrészt egy is egy-egy vidék által olvastatnak, kölcsönösen átveszik főbb közleményeiket. A mi lapunk nagy köszönettel adozik a lapársak ezen irányban tanusított előkészítőségének.

Munkatársaink buzgó támogatására számítottunk a jövőben is. Levelezőink lesznek e megye minden helyéről s a közelfekvő, Debreczennel érdekes-szeköttesben álló városokból. Külföldi s fővárosi levelekről, nyárban furdői levelezésekről, gondoskodni fogunk.

Lapunk rendes rovatai és e rovatok vezetői a régiak maradnak. Segéd-szerkesztőnk Kósa Barna. Vezércikket (r. e) és (K. B) ezután is írnak a Gili Balázs „Karczolatok” című rovat is új kedvvel fog jelentkezni hasábjainkon. Tárca-rovatunk izlés nemesítő, hasznos olvasmányt fog képezni, „Helyi hírek” s egyéb rovatunkban szintén a régi változatosra törekszünk. Lesznek „Számrejtvényeink” (kisorsolt nyerőkkel), „Aprócseprő” sat. Színházi kritikánkban magvasabb s nemzeti drámai irány művelését hangoztatjuk; az énekes darabok kritikáját a „H—sz” szakavatott tolla, drámai kritikát pedig időnkint x. y. eszközlendi.

„Egy képviselő” és „...!” ismét felveendik néha országos szenzációt keltett tudósításai fonalát.

A farsang folyamára béli tudósítókul két fiatal urat: Tóth Aurél és Kellner Gyula urakat nyertük meg, kik szorgalmas krónikásai lesznek Karneval herczeg vidám uralkodásának. Hü és gyors tudósításokat közlünk egy a helyi, mint az országos mozgalmakról.

Imé, ennyiben számoltunk be a lefolyt évben való működésünkről s ennyiben mondottuk el a jövő évben szándékolt működésünk tervét. Nagy felelősséggel járó, fáradalmas munkásságunk legzebb jutalmát képezendi a n. é. olvasó közönség pártfogása és meglegedése, a melyet kiérdemelni egész erőnk-ből igyekezni fogunk!

Gáspár Imre, a „Debreczen” i. szerkesztője.

ELŐFIZETESI FELHÍVÁS

»DEBRECZEN«

politikai, társadalmi és közgazdasági hirlapra.

Január 1-én új év kezdődvén, — felhívjuk azon f. olvasóinkat, kiknek megrendelése lejár, az előfizetés megújítására.

A „Debreczen” megjelen naponként péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak egy helyben mint vidékre: Egész évre 10 frt. Félévre 5 frt. Negyedévre 2 frt 50 kr

Hirdetések a legutányosabb árak mellett a kiadóhivataltalban vétetnek fel.

Szíves bizalommal felkérjük tehát a n. é. közönséget, hogy az előfizetési pénzeket hozzánk mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás történjen.

Előfizetések és hirdetések a lap részére Debreczen (főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház) Kutasi Imre nyomdájába küldendők. Helyben előfizethetni Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly urak könyvkereskedésében is.

A „DEBRECZEN” kiadóhivatala. — Belföldi hírek. A magyar ifjuság Kossuthnál. A budapesti egyetem ifjusága elhatározta, hogy a tavasszal, husvét táján, nagyobb számmal meglátogatja Kossuthot. A kiáradulásban részt vehet minden intelligens

magyar ifju. Az uti költsék, ellátással és lakással együtt, személyenként 60 frt lesz. — Szeged város jövő évi költségvetése 1,004.546 frt bevétellel, — a kiadás pedig 1,168,600 frttal van megállapítva. A hiány 164,054 frt, melyet pótdávál fedeznek. — Iparfejlesztő osztály felállítását határozta el a kereskedelmi miniszter. Ezen osztálynak az lenne a czéja, hogy a f. évi okt. 5—6 napjain tartott ankét által fölvetett fontosabb javaslatokat fokozatosan megvalósítsa. F. képviselőválasztás a letényei kerületben, mely eddig is kormánypárti volt, Fejér Miklós államtitkár 25 szótöbbséggel győzött a függetlenségi jelölt ellenében. A temesvári lottóüggyben a jan. 8-ára kitűzött végfárgyalást elhalasztották. Máthé Domokos, az ismert fogorvos, Budapestben elhunyt. — Visi Imre orsz. gyűl. képviselő s a „Nemzet” cz. lap f. szerkesztője, kedden hajnalban szívbaj következtében elhunyt. A magyar hirlapirodalomnak egyik legbuzgóbb és legtehetségesebb munkása veszett el benne, kit tolla emelt azon szép polczra, melyet elfoglalt. Visi még csak 37 éves volt. Halálának híret őszinte részvétellel fogadjuk.

— Külföldi hírek. A pápa decz. 30-iki ünneplés konzisztóriumában tiltakozni fog az új orsz. kegyes alapítványi törvény életbe léptetése ellen. — Orosz Lengyelországban a stratégiai vasutaknál az összes lengyel tisztviselőket orosz tartalékos tisztak által fogják helyettesíteni, kik a vasuti és távírdai tanfolyamot végeztek. — A szerb miniszteriumot — belgrádi hírek szerint — át akarják alakítani. — Az angol király nő legközelebb ismét kiad egy kötetet naplójegyzeteiből. A kötetben több eredeti költeménye lesz a királynőnek.

KARCZOLATOK. (Ama bizonyos szélesönd. — Az új évi komédia. — Visi Imre meghalt. — Kossuth Lajos. — Miért utolsó? — A mádi lajstrom. — Fenyegetés.)

Az ünnepek alatt megvolt ama bizonyos szélcsönd.

Pedig — ha igaz az, a mit a kormány-lapokban olvassunk, hogy t. i. a honossági törvény megváltoztatását megint nem akarja a miniszterelnök — Tisza K. ebben a szélesöndben is vihart vetett Bécsben.

Majd vihart fog aratni Budapestben.

Igazán olyan, a népdalszerinti „kitakar. betakar.”-féle politikus, a kiről „fene tudja mit akarja.”

Egyet mindenesetre akar: kormányon lenni mind halálig.

Arról azonban majd tesz az 1890-iki — ujesztendő!

Az új évi komédia szerepei is ki vannak osztva.

A min. elnököt ezuttal br. Huszár Károly alelnök fogja „pártjának tántorithatlan ragaszkodásáról” biztosítani. Vigan is el Tisza: ma keresztelő, holnap új évi gratuláció.

A tántorgó kormányelnök azonban nem bihet a tántorithatlanságban. Üdvözölheti Huszár, de maga regé lemondott már a hatvágásról. — Ünneplhetne az unokájának keresztelőjét, de ő (a nagy túléltésgető) öregapja már magamagának is. Szép állapot!

A keresztelői lakomán ott szavalhatta a maga tányérnyalati ódáját Szász K. a neves ref. püspök hangulat lehetett mennyei, de a nagypapára nézve megis csak jellemzőbb volt az asztal végén ált ifju theológus, a kinek a neve — mint a referadákól olvasható — Pokoli.

Tisza teljes életében keresztelt. Pártokat, elveket, kormányokat. — A sors most már keresztetzi az ő terveit.

Kormányra lépte óta kapott ő gratulációt minden ujesztendő napján.

Most a gratuláció egyszersmind végbucsu. Minél inkább tüntetnek ez ellen, annál világosabb. El veled új esztendő, kopott de-reglye; tñj el a feledés tengerébe s ez utadban legyen kormányosod kormánytalan — Tisza Kálmán!

Visi Imre, a „Nemzet” szerkesztője meghalt.

Jokai Mór is elbucszatja.

AR MOST ACZI-UTCZA

SANTE A VYRACOKSARHOZ

re-ességek.

Antett általános elgyetlen teljesen ár-ál Párisban feltalált nyak, kezek és a fogak hasra nélkülözhetlen

EGEK: matlan szépió szer palatra arczpor he-és estélyek látó-ért tisztítja, simítja, rós levegő és szeplő arga folt, vörös orr és arczbörnek gyönyörű — Hófehér és hal-edetű áveg ára 2 frt kr. Eddig több mint

desen lefekvés előtt asznáják a hölgyek vezett Mitfresser-ó keszmeny. Eredeti k. kisebb tégely 1. f.

felalul minden más arczpor, nappali és éjféli. Finomságra tarad a hó ón és an-üg több mint 100,000 ar. test- és rózsaszínű kisebb doboz ára 60 kr.

legjobb illatos mos-dószappan az arcz-és finomítja és puhítja; ára 1 frt 35 kr.

fogakat hófehérré tisztítja. Eredeti porcel-0 tégely kétt el.

fogakat hófehérré tisztítja. Eddig 80,000 do-let dobozzal 50 kr.

ezerszeresen kitűnő szer nek bizonyult a legkino-üg több mint 68,000 agy áveg ára 1 frt.

gyógyszertárban is, ant a nagyobb vidéki vetheli megrendeléseket és küldési úraktár

ZERTAR AR-HOZ 19. utca.

Béla (előbb Gótl Mándor) k. gyógyszerárban.

tudja, az kérje azonnal leveletől Lipcseben, a ké-” című könyvecskét. k bizonyítják, hogy a sok követése által, nem ék a haszontalan pénz-á-vágyott gyógyulást is ingyen küldetik meg.

szerint üz'ete-

ekkel

önösen

temet.

ninőségű

ONYOK

ÓL

hellett a t. kö-

ket

esítek.

szönve, kérem

ellett

JÓZSEF.

Ravasz, kétszínű módon. Mert a részvét könnyeit hazudó sorok közt is ott van a — Tisza Kálmán politikája.

A trónörökös halálát — persze — behozza Jókai Mór a Visi Imre necrológiájába.

A trónörökös e tündető és feltűnő vágyó kultuszával pedig egészen olyan Jókai, mint Vasvári Kovács József, az elhalt írók és színeszek funérátora, a ki boldogtalan lenne, ha egy nagy temetésen nem cipelhetné elől a fekete keresztet.

Jókai Mór még a lapjának a f. szerkesztőjét, a szegény jó Visi Imrét sem képes gyászolni a nélkül, hogy ne sirassa meg egy fáradtsággal a trónörökös és Tisza Kálmán.

Azt hittük, hogy k a r á c s o n y f á n a k már csak megkapjuk a Kossuth Lajos Debreczenbe intézett, mind a maig duggatott levelét.

Csalódtunk. Valakinek a kanálisan a útton talán a polgármesteri fiókba kerülhetett az a levél.

Várjunk ujévig. Talán majd ujévi ajándékul kaphatjuk meg!

Irányi Dániel, az orsz. 48-as és függ. pártnak a tiszteletreméltó vezéralakja „Miért a t o l s ó ?” című levelében figyelmeztet arra az anomáliára, hogy a lapok a lefolyt megyei tisztújítás többnyire „Az utolsó restauráció” cím alatt tárgyalták.

Igaz van Irányi Dánielnek! törvény még nem jelelte ki, hogy ez volt „Az utolsó restauráció.” Azért, mert a kormány tervbe vette a municipális önkormányzat eltörlését, még ne adjuk fel a harcot a kényelmes „Az utolsó” jelzőbe való belenyugvással.

Küzdni kell s ha a küzdelemben kintartunk, nem a restauráció, hanem az önkormányzat ellen intézett s z a b d e l v ü m e r é n y l e t e k sorában lesz ez a szándék — az utolsó!

A mádi választói lajstrom elvezett.

Ki felel róla? Mindenesetre a geszti — M a h d i, a ki az ilyen választási stílikk oskolóját megalkotta.

Csernányi azzal fenyegetőzik a „Nemzet”-ben, hogy ha Tisza Kálmán tovább is bánalmazzák, akkor a parlamentet feloszlatják s új választások lesznek.

Akkor hiszük el, ha meglátjuk, hogy áll a — r e n d e l k e z é s i a l a p. A n e m e s e g e t v á s á r l ó z s i d ó k s z á m a f e l t ű n ű e n a p a d.

A „DEBRECZEN” TÁRSZÁJA.

BRAZILIA.

A „Debreczen”-nek írta: Endrődi Sándor.

I.
Elég volt a komédiából,
Felség, pakold be koronád!
És tisztelettel, szépen kérünk —
A mig nem késő, állj odább.

Lásd, — ez a sok császári lim lom
Penész fog, ha még itt marad,
Palástod csak festett hazugság
S koronád neve: vaskalap.

Metsző, szabad lég fujdogd itt,
Biz isten nem való neked:
Felséges orrod náthát kaphat
És tekintélyed tönkre megy.

Bőlcsebb lesz — mintsem elgyötörjön
A rheuma, a láb, a felsz —
Ha legmagasabb egészséged
Javáért levegőt cserélsz.

Hajórol sem kell gondoskodnod,
Helyetted megtették mi már,
Repülni fogsz familiáddal
Akár az Albatrosz-madár.

De kárpótlásul — mert szíves léssz,
S palotád, villád itt hagyod,
Meg öreg is vagy, családos vagy —
Az állam — nyugdíjazni fog.

Hogy jó emléket vigy magaddal:
Néped, lásd, mindent elkövet
És mitsem óhajt olyan forrón,
Minthogy láthassa — hűlt helyed.

De most — tén indulni is, felség!
Egy rossz trón még nem a világ!
— Ajánljuk magas gráciádba
A szabad, nagy Braziliát!

Jó lenne Váradi Gábort rehabilitálni — keritene rendjel és kutyabőr vásárlókat.

Gili Balázs.

1889.

(A haldokló év történetéből.)

III.

(K. B.) A képviselőház okt. 15-iki ülésén terjesztette be Wekerle Sándor pénzügy-miniszter a jövő évi költségvetést, mely első látásra szokatlan kedvező képet mutat, a mennyiben a hiány csupán 404,000 frtra van előirányozva. A mi viszonyaink közt ez is nagy előhaladás, de a mint az ellenzék kimutatta, a költségvetés nem teljesen reális, s majd a zárszámadások fogják megmutatni a valódi deficitet, a mi bizonyára nagyobb lesz az előirányzatnál. Annnyit azonban örömmel elismerünk, hogy pénzügyi helyzetünk csakugyan javult, — de hát a többi országok pénzügyi helyzete is javult, így a jövő évi osztrák költségvetés 5 és 1/2 millió frt többletet tüntet fel, tehát mi mégis csak hátul kullogunk!

A közös hadsereg címke-része okt. 20-án megoldott, midőn is a hivatalos lap királyi kéziratot közölt, mely elrendelte, hogy a közös hadsereg czime ezen- tül nem „csász. kir.” hanem „csász. és kir.” lesz. Nagy vívmányunk tüntették fel e királyi kéziratot a félhivatalos kormánypartii lapok, noha ez éppen nem volt vívmányunk mondható, hiszen tulajdonképen — törvény értelmében — ezelőtt se lehetett kétségbe vonni a közös hadsereg közös jellegét, s e jellegnek megfelelő közös címet!

Különböen e királyi kézirat csupán arra volt szánva, hogy a monori szavakat elfeledtesse, illetve azoknak élet enyhítse. Mert már másnap, okt. 21-én, a honvédelmi miniszter olyan választ adott a monori zárló- ügyben hozzá intézett interpellációra, mely sem az ellenzéknek, sem a nemzetet ki nem elégítette. A honvédelmi miniszter, ki az igazság elcsavarásának nagy mestere, azzal ütötte el a dolgot, hogy a honvéd-parancsnok lakására kintűzött fekete-sárga lobogót csupán jelző-szálak a k a k d e k l a r á l t a, s k i t ű z é s é t ennek alapján jogosnak, illetve törvénybe nem ütközönek állította. A képviselőház csak 54 szótöbbséggel vette tudomásul a honvédelmi miniszter választát, a függetlenségi és 48-as párt pedig okt. 22-én elhatározta, hogy a honvédelmi miniszternek vád alá helyezését fogja indítványozni.

E vád alá helyezési indítványt Irányi Dániel okt. 26-án nyújtotta be, s az nov. 6-án tárgyalatott. A képviselőház azonban — 173 szótöbbséggel — elvetette a vádindítványt, így a honvédségre ráerőszakolt fekete-sárga zászlót mintegy szankcionálta!

Az országgyűlés tárgyalásai tehát — mindjárt az ülészek elején — nagyon élénkek és érdekesek voltak. A támadások ele első sorban a miniszterelnök ellen irányult, kit alig engedett szóhoz jutni az ellenzék. Nov. 5-én a függetlenségi párt — miután magyar udvartartás nincs — megtagadta az udvartartás költségeit. Nov. 19-én — a költségvetés tárgyalása közben — ifj. Ábrányi Kornél nagyszabású szónoklatot tartott, mely híven jellemezte a Tisza kormányzatát. Nov. 22-én Irányi Dániel a Kossuthot számúzó

II.

Egy — két rövid nap... Hurrah! Meg van!
— Mint austorgó istennyi
Czikázik s csapkod át a rém-hír:
Köztársaság Brazília!

Hallod, vén Európa, hallod?
A hihetetlen szó — igaz!
Köztársaság s kardot se rántott,
Egyetlen csepp vér nélkül az!

Mint ifju, tüdérzép istennő,
A hullámokból kelve ki:
Hatalma diadalmas báját
Hódítva tündökölteti.

Napként emelkedik, ragyog fel
S Klío — bár sokat láthatott —
Soha nem: nyugodtabban égő,
Szebb, felségesebb csillagot!

Óh, boldog, irigylendő nemzet,
Óh, rengeteg arányu nép!
Csak azért nem láthatunk nagynak,
Mert te is térdeltél előbb.

De most — most hirtelen felálltál,
S látnak a népek sorra mind:
Alakod árnya felverődik
Fel, a csillag világokig!

Egyetlen bátor mozdulattal
Megnőttél óriásilag
S nyugodtan szólás: Erőm az erkölcs,
Köztársaságom: a k a r a t!

Hallod, vén Európa, hallod?
Vagy igaz! mért is hallanád!?
Dicsőbb dolgokra költetheted te
Idő és kincseid javát!

Cainálz alkotmányt papirosból,
Élvekből kártya-várakat,
A szabadságból háló-sapkát —
S ezekkel mulatod magad.

Guggolsz s köhécselsz, vén filiszter,
Körötted cifra bábjaid:

honossági törvény megváltoztatása tárgyában javaslatot nyújtott be, melyet azonban a képviselőház többsége — noha négyülések is kérelmeztek a módosítást — leszávott. Nov. 26-án g. A p p p o n y i Albert tartott nagy beszédet, nov. 27-én pedig oly élessé vált a vitaközös, hogy Irányi Dániel Tiszát, ki a függetlenségi párt loyálisát gyanusította, r á g a l m a z ó n a k n e v e z t e.

Nov. 29-én ért véget a költségvetés általános tárgyalása, midőn K a a s I v o r — visszatérve a véderő vitára — fölfedezte, hogy Tisza ellen akkor dynamit-merényletet akartak elkövetni, melynek kivételét ellenzéki képviselők gátolták meg.

A képviselőház tárgyalásai oly szenvedélyessé váltak, hogy decz 3-án — a képviselőházban történt összeszólalkozás miatt — U r b á n B a l á z s és H o r v á t h G y u l a képviselők között párbajra került a dolog, — a felek azonban sértetlenek maradtak.

Decz 11-én az országgyűlés elnapoltatott jan. 11-ig, a nélkül, hogy a költségvetési vita befejezetett volna. A decz 11-iki ülésen Tisza Kálmán kijelentette, hogy a honossági törvény módosítása tárgyában rövid idő alatt javaslatot fog benyújtani. Az országgyűlés ezen ülésszaka tehát az ellenzék, illetve a függetlenségi párt fényes győzelmével végződött, mert a miniszterelnököt arra kényszerítette, hogy az ezen kérdésben elfoglalt álláspontját megváltoztassa.

Nagyobb elemi csapások, nagyobb árvizek és tűzvészek — hála istennek — ez évben nem sújtották hazánkat. Paks város leégésén kívül, melyről már említést tettünk, nevezetesebb tüzeset ez év folyamán nem volt hazánkban, — ha csak ide nem számítjuk még a pesti német színház leégését (decz. 20), melyért mi magyarok azonban egy könnyet se hullatunk.

Folyóink rendszeres tavaszi áradása nagyobb károkat nem okozott, — mindazonáltal nem mondhatjuk szerencsésnek ezen évet, mivel a nyár nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Kenyér termő növényeink gyér aratást adtak, s a gyér termés közgazdasági életünkre bénítólag hat. Állat-kivételünket a járványos marha-betegség meggátolta, így súlyos anyagi válság előtt áll a magyar gazdaközönség. Csak a bő gyümölcs-termés, különösen a jó szüret volt az, mely némi kárpótlást nyújtott anyagi veszteségeinkért, de ezen örömrünk se lehet teljes, mert a fillokszéra, mely szőlőinket végpusztulással fenyegeti, ez évben is rohamosan terjedt.

Ha tehát a politikai, irodalmi, művészeti téren határozott haladást észlelhetünk, ha az alkotmányos jogokért folytatott küzdelmekben ismét a g y u k bizonyult nemzetünk, ha a közszellem föllendülését örvendően tapasztaltuk, s e közszellem, közvélemény szavának sulya volt, s ha a küzdelemből jövőnk virága, a magyar ifjúság is nemesen kivette részét: még se számíthatjuk 1889-et boldog éveink közé, mivel anyagi téren ismét szegényedtünk, s ismét megbűnhödtük a múltan azon hibáját, hogy a gyáripár kifejesztéséről mindaddig nem gondoskodtunk!

A halál is számos jelesünköt fosztott meg bennünket. E veszteség is nagyon kínosan érinti nemzetünket, hisz mi a nélkül is oly kevesen vagyunk! Elhunytak a többek közt: R u d o l f t r ó n ö r ö k ö s (jan 30), kit szín-

tén a magunkénak mondhatunk, — R ó m e r Flóris, R ó n a y J á c s i n t (apr. 17) kath. főpapok és tudósok, B. B á n f f y György zeneszerző s orsz. gy. képviselő, — V i s o n t a y K o v á c h L á s z l ó (május 7) orsz. gy. képviselő, — P a u e r J á n o s székesfehérvéri püspök (május 15), — K o l l m a n J ó z s e f (Fejzi pasa) 1848/9-iki honvéd ezredes, ki Törökországban hunyt el (jun. 30), — R e v i c z k y Gyula, a nagy tehetségű fiatal költő (jul. 11), — Gróf P é c h y M a n ó, a dugdagdaj főúr (jul. 20), — B o n n a z S á n d o r csanádi püspök (aug. 9), B e d e k o v i c h K á l m á n horvát min. (aug. 10), — C z e l d e r M á r t o n ref. lelkész s egyházi író (sept. 5), — N e y F e r e n c fővárosi tanár s író (sept. 11), — T e l b i s z J e n ő zeneszerző (sept. 21), — M a k f a l v i D ó z s a D á n i e l kir. táblai bíró s író (sept. 26), — W o h l S t e f á n i a író (okt. 14), — B e r z e v i c z y T i v a d a r nyug. kir. tanfelügyelő (okt. 19), — g f. W e n c k h e i m R u d o l f főrendiházi tag (okt. 20), — P e s t y F r i g y e s (örténész (nov. 23), — D r. S u h a j I. legfőbb ítélőszéki bíró (nov. 27), — A p á t h y I s t v á n jogtudós s orsz. gyűl. képviselő (decz. 4), — D r. A b e l J e n ő fiatal nyelvész (decz. 13), — D r. A n t a l G e z a hírneves orvos (decz. 20), B e r z e v i c z y I r n á k volt orsz. gy. képr. (decz. 20), — G r a e f J ó z s e f volt főispán (decz. 22.), — V i s i I m r e orsz. gy. képviselő s a „Nemzet” f. szerkesztője (decz. 24.), stb. Ezek voltak — főbb vonásaikban — az 1889-diki év eseményei hazánkban. — Közlebb a külföldi eseményeket, azután pedig a debreczeni nevezetesebb eseményeket fogjuk tárgyalni.

HELYI HIREK.

* Lelkész-választás. Ertesítés. A helybeli ref. egyházközség azon tagjai, kik a folyó decz. 29-dik napján megtartandó lelkész-választásra szavazásra feljegyztetve vannak, és szavazati jogukat érvényesíteni is kívánják, maguk mihez tartása vegett tisztelettel figyelmeztetnek következőkre. u. m.: 1. A szavazók az egyháztanácsi (consistorialis) ház épületében levő nagy tanácsterembe egy hosszukas, de nem eléggé térs folyosón vonulnak a, hol is a magukkal hozott igazoló jegyet az ottan ülésező küldöttség előtt felmutatván, titkos szavazás végett a főjegyzői szobába utasítottatnak. 2. A titkos szavazás akként történik, hogy a főjegyzői szobában egymás mellé elhelyezett öt láda közül a szavazók a küldöttség által nekik adott golyót azon ládába eresztik, a mely láda felett az általok lelkészre megválasztani kívánt ferfiának neve olvasható. 3. Ennek megtörténte után a lesvavazók a főjegyzői szobából az egyházi irodai helyiség ajtaján kivonulván, ugyanazon folyosón, a melyen bejötték volt, távoznak el. 4. Minthogy a lelkész-választás iránti érdeklődés előre láthatólag fokozottabb mérvű leend, arra nézve, hogy a folyosón bevonul és eltávozás közben torlódás ne történjen és a szavazás folyamának gyors menete fel ne akadjon: rendezők fognak ugyan feljegyzni; azonban ide vonatkozólag a szavazók jóakaratu közreműködése tehet legtöbbet. — 5. Megtörténhetik, hogy a szavazók ugyanazon egy időben nagyobb csoportban fognak megjelenni az egyháztanácsi ház épülete előtt, nem levén az egyházi előjárás rendelkezése alatt az egyházi tanácsház épületében oly tá-

Egy vidéki lapban olvastam, hogy milyen furfangos uton jutott be egy szerelmes szívű fiatal ember imádjottjához.

Felöltözött betlehemesnek és egy betlehemes kompániához csatlakozva, elvezette őket az imádjottjához.

Ott aztán együtt üvöltötte pástortársai-val, hogy:

„Csoorda pástoorok midőne Bötlehenyebbe, csoordát őrizneke eszjel a mezőbe!”

A történet folytatására kíváncsiak vagyuk.

A postán szintén nagy volt a jézusi forgalom.

Czukorszívű mamák egész h e n t e s b o l t o k a t r a k t a k a p o s t á r a, s n e m e g y b a k a g y e r e k f ö b b o n t o t t a o t t a h e l y s z i n é n a p a k k o t, h o g y m i h a m a r a b b t o r k á r a ö a t h e s s e a h a z a i n e k t á r t.

Fgy statisztikusnak kiszámítása szerint ha egyberagasztanák azt a sok kolbászt, a melyet a postaházból kihordtak, kétszer körül lehetne tekerni vele a földgolyót.

A kisasszony 17 éves.
Szőke.
(Mindén hőső szőke.)
Éjfel kezdődik a konyhába.
A tűz pattog.
A Kati leány készíti elő az ölmot.
Az ölmot meg fogja mutatja, ki lesz a kisasszony vőlegénye.

Visszafojtott lélekzettel ülnek a konyhában. A tűz vörös fényt dobál a falra. Az öreg lábasok és fazekak kerek arnyékukba mélyednek.

A toronyóra megkondul.
A két leány fölugrik.
Kati beleönti az ölmot a vizbe.
Az ölmot sístereg.
Szürke forró párázat ömlik ki a fazekból.

A kisasszony reszketve tartja a tányért. Kati kiemeli az ölmot a vizből.
A kisasszony felsikolt...
Az ölmot egy birkafejet mutatott.

Don Vigolo.

A hagyományok riagy-rongyával Kibélelt hazugságaid.

Van bogarad és adósságod
És vessző paripád elég,
A hü népek számára présed,
Mely agyukat locscsantja szét.

A rendjel, kancsuka és börtön
Nálad megannyi gyógyszerék,
Formák, a melyek idomítják
S lapitgatják a szellemet.

Nép néppel áll gyűlölködésben
S tart hosszú rémes haragot,
Fegyverben állunk a nyögésig
S várjuk a döntő, nagy napot.

Mikor majd — hála, hála nekéd
Humánus, bölcs politika!
Százerek hullnak el s hevernek
A harezter barázdába!

S te mindezt a sok örültséget,
A bős viadalt, vad bukást,
Nép-testek roncsain üvöltő
Vértort, — itélet — pusztulást, —

Óh mindezt látni fogod egykor
Hatalmas, nagy Brazília!
S elfog a szánalom fájdalma,
A részvét tiszta bánata, —

Ugy véled: g y e r m e k e k sikoltnak,
Hangjuk szíved hasítja át,
És vasmarkodban összerездül
A játszi, gyöngéd olaj-ág....

Karácsonyi emlékek.

A kis Jézus szétosztotta kedden este azt a gyönyörű erdőt, a melynek a fán mindenféle jagogó cukrok és játékok teremnek.
Kár, hogy mindjárt vissza is ment az égbe: egy hét és itt van az újév első napja a mely r a b o l.

gas hel
gyobb
szavazó
bármik
ség tek
telviz
addig,
diderg
6. A k
régibb
hol a s
ben idő
vázásra
nyét is
követke
táján b
tanterem
vasajtaj
sialis V
c) a k
jobb fel
használt
hivatali
hogy a
választó
Debrecz
Istvá
*
Gyula,
emlék
könyve
lyet Do
A
magyar
a turin
magyar
hivatalo
lékei k
ország
zetünk
keztek
hoz. Az
elvének
kiolthát
rini lát
eredéve
megoldá
tetés a
jele és
megérde
— Kösz
könyve
zéseknek
nézve.
*
M á t y
dráma
nagyban
este a
operette
csak dic
dik az u
berlet.
tenni F
könyvtár
zönség
lat jóse
ugyanis
siker ne
Sajnos t
van. Re
műértő
szintárs
elébe!
*
melléle
A „Bud
nach; az
70 oldal
költők
Napló”
nau” cz
k o l o z
lapot ho
igen sít
arczkép
Gábor,
kesztő).
nyí Emi
G á s p
Ödön, H
Ugron A
Balázs,
Zsigáné,
Abonyi A
katársáé.
*
mást köv
városunk
csola, h
kedélyü
ünnepele
vár. taná
István s
István ki
vár. szí
S z e ö k
István t
ván s E
zók. stb
ezen név
K o l a
tanácsno
János,
nos s
János e
János, S
János, K
nosok ü
kivánuak
*
nuár hó
kassa-ode
közi for

gas helyiség, a mely a szavazni kívánók nagyobb tömegét befogadhatná, az pedig, hogy a szavazók sokasága az egyházi épület előtt bármikor is kint ácsorogjon, a szavazó közönség tekintélyével nem volna összeegyeztethető, télviz idejéig pedig, hogy a szavazó közönség addig, míg a szavazás sora reá kerül, kint dideregjen, kiméletlenség volna, annál fogva: 6. A közel szomszédságban levő ref. collegium régebbi épületében három helyiség jelöltetik ki, hol a szavazó közönség jól melegített termekben időzhetik s onnan az egyházi épületbe szavazására mehet s esetleg a szavazás eredményét is bevárhatja. E három helyiség pedig következő: u. m. a) a collegium nyugoti vasajtáján bemenve jobb felől a gymnazialis II. o. tanterme földszint, b) a collegium nyugoti vasajtájától bemenve bal felől a gymnazialis VII-ik osztály tanterme földszint, — c) a collegium keleti vasajtájánál bemenve jobb felől az elemi 5-ik és 6-ik iskola részére használt nagy tanterem földszint. A collegiumi hivatali eljárások, pedellusok, utasítva vannak, hogy a kijelölt helyiségek felmutatásában a választó közönség szolgálatára álljanak. Kelt Debreczenben 1889. decz. 27-én. S z t u c s I s t v á n, ref. egyházi főgondnok.

* **Kossuth a turin kirándulásáról** Dolnay Gyula, a turin-párisi kirándulás főrendezője, emlékkönyvet irt a kirándulásról. Az emlékkönyvnek előszava Kossuth levele lesz, a melyet Dolnayhoz intézett.

A levél kiemeli a nagy hatást, melyet a magyar zarándoklat Olaszországra tett. Völi, a turin kommandator kinyilatkoztatta, hogy a magyarok turin látogatása magas helyen áll hivataloskodása időszakának legkedvesebb emlékei közt. A látogatás felvillanyozta Olaszország rokonszeves nagyra becsülését nemzetünk iránt. Olaszország minden részéből érkeztek az alkalomból üdvözlő levelek Kossuthhoz. Az olasz nemzet kegyelele azoknak az elveknél szót, a melyek a magyar nemzet kiolthatatlan aspirációját képezik, mert a turin látogatásban a magyar nemzet jogának s ezredéves történelme logikájának megfelelő megoldás aspirációja laktetett. A turin tüntetés a nemzeti aspirációk ébredésének egyik jele és oly mozzanata volt korunknak, mely megérdemli, hogy emlékezete el ne muljon. — Köszöni Dolnay vállalkozását. — Emlékkönyve végzetlenül becses visszaemlékezéseknek leszen tárháza rá (Kossuthra) nézve.

* **Színház.** Szerdán, ünnep első napján, „Mátyás király lesz” cz. történelmi dráma adatott, melynek összevágó előadását nagyban emelték a szép előképek. Tegnap este a „Pünköszt Flórenczben” cz. operette ismételtetett s ennek előadásáról is csak dicsérettel szólhatunk. — Hétfőn kezdődik az új idény-bérlés és az 5-ik kisbérlés. Mindkét bérlésre előjegyzéseket lehet tenni Foltényi Vilmos urnál (a Casino könyvtári helyiségében). Melegen ajánljuk közönségünk figyelmébe az új bérlés. A társulat jószágát s az előadások szabatoságát ugyanis mindenki elismeri, — de az anyagi siker nem áll arányban az erkölcsi sikerrel. Sajnos tünet ez, melynek elfogadható oka alig van. Reméljük, hogy a debr. műpártoló és műértő közönség változtatni fog e helyzetet s szintársulatunk is boldogabb új évek néz elébe!

* **Irodalom.** A fővárosi lapok karácsonyi mellékletei pazar szellemi tartalmat képeznek. A „Budapesti Hírlap” maga egy jó nagy almanach; az 5 kr.-ba kerülő számhoz mintegy 70 oldal van mellékelve, csupa jeles írók és költők műveiből. Megemlítjük, hogy a „Pesti Napló” részletet közöl Gáspár Imre „Lena” cz., készülő verses elbeszéléséből. — A K o l o z s v á r i „E l l e n z é k” diszes műlapot hoz, ellenzéki politikusok, költők és írók igen sikerült arcképeivel. N e g y e n ö t arckép van, köztük a következők: Ugron Gábor, Hermann Ottó, Bartha Miklós (a szerkesztő), Helfy Ignác, Endrődi Sándor, Ábrányi Emil, gr. Teleki Sándor, Eötvös Károly, Gáspár Imre, E. Kovács Gyula, Jakab Ödön, Herman Ottó, br. Kemény Endre, Ugron Ákos, Sámí László, Auica, br. Orbán Balázs, Török Kálmán, Mezei Ernő, Gyarmathy Zsigánd, De Gerando Antonina, Kálai Gyula, Abonyi Árpád s az „Ellenzék” még több munkatársát.

* **Névnapok.** István és János napja egymást követik a kalendáriumban, miután pedig városunkban sok István és János van, nem csoda, ha Karácsony második napja sok vig kedélyű mulatságnak lesz tanujává. Tegnap ünnepeltek névnapjaikat: Vértessé István vár. tanácsnok, Dr. O z o r y István, C z a j l i k István s H a j d u István tanárok, — T ö b b y István kir. tsvzéki bíró, B u d a h á z i István vár. számtiszt, id. S z e ö k e István és Dr. S z e ö k e István, C s o b á n István, J o ó István tanítóképzései igazgató, C s a p ó István s E r d é l y i István rendőrségi fogalmazó stb. — Ma a Jánosok neve napja van s ezen név is igen elterjedt városunkban: Dr. K o l a János ügyvéd, C s u r k a János vár. tanácsnok, K e r t é s z J. pártelnök B. N a g y János, a függ. kör elnöke, — T ü d ö s János s K o v á c s János tanárok, O. V é g h János egyházi algondnok, V. S z a b ó János, S z ö l l ö s y János t. ügyész, S z e ö k e János, K e m é n y János s a többi más Jánosok ülték ma névnapjaikat. Sok szerencsét kívánunk mindannyiuknak!

* **A z ó n a k i t e r j e s z t é s e.** Az 1890. évi január hó 1-től kezdve a m. kir. államvasutak, kassa-oderbergi vasut állomásairak egymás közötti forgalmában a zónadíjszabás, így a szé-

mély-, mint az utipodgyász forgalomra nézve akként fog alkalmaztatni, hogy a díjak az egyes vasutak határállomásáig s onnant az illető rendeltetési állomásig terjedő vonalszakaszok összeadásából eredő szakaszok után számítatnak mi mellett azonban mint legmagasabb menetid csak a XIV. vonalszakasznak megfelelő díjtétel, a podgyászra nézve pedig a 100 kilométeren túl terjedő távolságokért járó díjtétel szedetik be.

* **Elnök-választás.** A debreczeni izraelita hitközség választó közönségének f. é. decz. 25-én tartott választási közgyűlésén Dr. Popper Alajos választási bizottsági elnök elnöklése alatt a hitközségi elnök választása nagy érdeklődéssel ment végbe; 287 igazolt választó közül beadott 129 szavazat, — és Dr. Balkányi Miklós ügyvéd általános szótöbbséggel nagy lelkesedéssel mellett a debreczeni izraelita hitközség elnökévé megválasztott.

* **Adomány.** Szabó Kálmán nagykereskedő és testvérei, a karácsonyi ünnepek alkalmából 40 frtot küldtek a polgármesteri hivatalhoz, a városi szegények közt való kiosztás végett. Kívánjuk, hogy e szép példa hasuljon tetre ösztönözze azokat, kik azon helyzetben vannak, hogy a társadalom sebeit anyagi eszközökkel gyógyíthatják!

* **Egy kis statisztika.** Hogy mily nagy fontossága a vadászat a művelt népeknek, bizonyítja azon körülmény, hogy a nemzetközi kereskedésbe évenként legalább 30 millió frt értékű prém kerül.

Angolországban az egy év alatt elejtett nyulak értékét 22 millió frtra, Ausztriában egy fél millió frtra becsülik. Poroszországban a vadászat 1886 ik évi értéke 11.824.096 márkára van becsülve.

Hazánkban 1888-ban 840.000 frt hasznos és 241.000 darab kártekerony van ejtetett el. Keleti a hazai vadászati jog tőkeértékét 12 millió forintra, évi jövedelmét 586.000 frtra becsüli.

Nem kevésbé fontos alkatrészt képezi valamely nemzet jövedelmének a halászat. Így Nagy-Britániában a tengeri halászat évi értékét 130 millió forintra, Norvégiában 35 millió, Franciaországban 40 millió, Olaszországban 20 millió, Oroszországban 35 millió, Ausztriában 2 millió és a magyar tengerparton 150.000 frtra becsüli.

Az édesvízi halászat emelésére hazánkban 27 mesterséges halkötő telep létezik.

A mezőgazdaság legjelentékenyebb jövedelmi forrását képezi az állattenyésztés. Erdekessé tesz tehát földünk egy nagy részének marhaállományára vonatkozó egynehány adatot ide jegyeznünk. E szerint volna 54 millió 176 millió szarvasmarha, 387 millió juh és 93 millió sertés. Az itt említett adatok jóformán csak Európa, Afrika és Amerika egy részére vonatkoznak. Egy német statisztikus adatai alakján a vaj és művaj évi értékét 2510 millió márkára, a sajtót 140 millió, a gyapjút 425 millió és a bőrök értékét 275 millió márkára becsüli. — A nemzetközi forgalom tárgyát képező barmok és hus évi értékét az orsz. magy. statisztikai hivatal 1888-ban a bevételnél 447 millió frtra, a kivitelnél 504 millió frtra teszi.

* **Báli meghívók, táncrendek elkészítésére — a leggyorsabbul a legdiszesebbül — gyors és jutányos árak mellett ajánljuk Kutasi Imre könyvnyomdájára.**

* **Az ügyvédi kamarából!** A debr. ügyvédi kamara részéről közhírré tétetik, hogy I p o l y i L i p ó t b e r. ügyvéd elhalálozása folytán a kamara lajstromából kitoroltatott s irodája részére Dr. Popper Mór debr. ügyvéd neveztetett ki gondnokul.

* **Piaczi árak.** Az 1889. decz. hó 24-én megtartott hetivásárról.

1 Mm Buza	8.50—8.30—8.10
1 " Kétszeres	7.80—7.70—7.60
1 " Rozs	7.20—7.10—7.00
1 Mm Árpa	6.30—6.20—6.10
1 " Zab	7.00—6.90—6.80
1 " Tengeri	4.90—4.80—4.70
1 " Köles	4.80—4.50—4.20
1 Zsák Burgonya	1.20
100 ^{1/2} Szalonna	45.00—43.50 42.00
100 ^{1/2} Háj	46.00—45.—44.00

* **A „Debreczeni Híradó”** 52 ik száma vasárnap helyett az év utolsó napján — k e d d e n délelőtt — fog megjelenni, melyről a szerkesztőség és kiadó ez uton értesítik előfizetőiket.

x **Sok évi megfigyelés.** — Emésztést gyengeseknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél, a valódi „M o l l - f é l e s e i d l i t z p o r o k” bizonyultak leg-sikeresebbeknek a többi szerek fölött, minden gyomor erősítő és vértisztítók közt. Egy doboz ára 1 frt. — Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. — A vidéki gyógyszerészeknek határozottan Moll A. készítménye kérendő az ó gyári jelvényével és aláírásával.

SZERKESZTŐI POSTA.
K. P. urnak, h e l y b e n. Tiszta népdal. Némi simitással hozni fogjuk.
Csánki B. urnak, h e l y b e n. A csiros vers elkészett, az alkalomtól.
O. „Jer Phidias” sat. Igazi tehetségre vall. Közöljék a lendületes verset.
S. S. urnak, h e l y b e n. — A hangulatos költeményt közöljük.
J. Z. urnak h e l y b e n. — Leles, hangulatos dolgok. Különösen szép a „Napkepek” című és a ballada.
B. F. S. h e l y b e n. — A „Hóhelyek” jónni fognak.

Debr. színház.

Holnap, szombaton 1889. decz. 28-án, páratlan bérlésben:

Szentiván éji álom.

Színmű, énekkel és Mendelssohn zenéjével.
Felelős szerkesztő **Gáspár Imre**
Kiadó **Kutasi Imre**

Felhívás.

Hivatkozással a tekintetes városi tanács szám alatt kiadott

hirdetésére, felhívjuk mindazokat, a kik 1890 január 1-étől pálinka és szeszes italokat kimérni óhajtanak, hogy az engedélyezés véget t nálunk folyó december 31. napjáig jelentkezzenek.

Aron Manó és Tarsa
Széchenyi-utca 1811.

Férfi, női, bőr- és kötött-keztük.

Névnapi és ujévi ajándékok
s m á s
alkalmi ajándék tárgyakat legnagyobb választékban.

Nagyválaszték: gallantéria, alpaca játék tárgyakban, nemkülönbön Himalay Berliner-, Chenilia és selyem-kendőkben, trikó derekak, rövid-árúk és pipere czikkekben,
férfi divat-árúkban
a legjutányosabb árak mellett ajánl

KOVÁCS ANTAL
DEBRECZEN,
ipar-bank épület, posta épülettel szemben.

Séta-botok és Jaeger árúk.

P S E R H O F E R J.
gyógyszerész Bécsben,
Singerstrasse 15. sz. „Zum goldenen Reichapfel.”

vértisztító pilulák, ez-létt egyetemes piluláknak nevezve; ez utóbbi elnevezést teljes joggal megérdemlik, mert igen sok betegség van, melyekben e pilulák valóban kitűnő hatásukat bizonyították.

Sok évtized óta e pilulák közelterjedtségnek örvendenek, számos orvosok által rendeltetnek, s azonkívül kevés család fog létezni, melyben e kitűnő házi-szerből ne lenne egy csekély készlet található.

E pilulákból egy doboz 15 pilulával 21 kr., 1 tekeres 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentesen utánvétküldéssel 1 frt 10 kr.

Az összegnek előleges küldésénél bérmentesen való küldetésnél: egy tekeres pilulák 1 frt 25 kr., két tekeres 2 frt 30 kr., három tekeres 3 frt 35 kr., négy tekeres 4 frt 40 kr., öt tekeres 5 frt 20 kr., tíz tekeres 9 frt 20 kr. (kevésbébet mint 1 tekeres, nem lehet küldeni.)

Kéretik, határozottan Pserhofer J., vértisztító piluláit kérni
s arra vigyázni, hogy minden doboz fedelén, a használati utasításon is látha ó J. Pserhofer név és pedig vörös betűkkel meglegyen.

Fagy-balzsam, Pserhofer J.-től, 1 tégely 40 kr., bérmentesen küldve 65 kr.
Keskeny levelű utifü nedv, hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb ellen, 1 palack 40 kr.
Amerikai köszvénykenőcs, 1 frt 20 kr.
Por lábizzadás ellen, Egy doboz ára 50 kr., bérmentesen küldve 75 kr.
Golyva-balzsam, 1 üveggel 40 kr., bérmentesen küldve 65 kr.
Élet-essencia (prágai cseppek), megromlott gyomor, rossz emésztés, stb ellen. Egy üvegcse 22 kr.
Angol csoda-balzsam, 1 üveggel 50 kr., kis üveggel 12 kr.
Fiaker-por, köhögés ellen 1 dobozzal 35kr., bérmentesen küldve 60 kr.
Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től a legjobbnak elismert hajnövesztő szer, egy nagy szelence 2 frt.
Általános tapasz, Steudel tanártól, háziszor, sebek, daganatok stb. ellen, egy tégely ára 50 kr. Bérmentesen küldve 75 kr.
Általános tisztító-só, Bulrich A. W.-től. Kitűnő háziszor megzavart emésztés minden következményei ellen, 1 csomag ára 1 forint.

Az itt fent megnevezett készítményeken kívül, még bármely osztrák lapokban hirdett bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek készletben tartatnak, s minden, netalán készletben nem levő cikkeket kívánatra pontosan s legjutányosabban megszereltetnek.

Postai küldemények az összegnek előleges beküldés e'lensében a lehető leggyorsabban eszközöltenek. Nagyobb-szerű megrendeléseknél utánvétellel is.

Az összegnek előzetes beküldése mellett (legjobb postautalványnyal) a viteldij jelentékenyen csekélyebb, mint utánvétel mellett.

A fenn nevezett különlegességek kaphatók Budapesten **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész urnál is. Király-utca 12

Saját gyári raktárai
belföldön:
Bécs, Budapest,
Prága, Lemberg, Grác és
Triest.

DITMAR R. BÉCSBEN.
Gyári raktára Bpsten: fürdő- és nádor-utca sarkán.
Legnagyobb lámpagyár Európában.
(ALAPITATOTT 1840-ben.)

Saját gyári raktárai
külföldön:
Berlin, München, Milánó,
Róma, Lyon, Varsó
és Bombay.

DITMAR-LÁMPÁK

Ditmar R.-féle
30" Bécsi villám-lámpa
világító-ereje 105 gyertyafény.
Photometerileg megmérte Dr. WEBER L.
kir. egyet. tanár ur Boroszló. Dr. BENE-
DIKT R. műegyetemi m.-tanár ur Bécs.
Ditmar R.-féle bécsi villám-lámpa
alulról
meggyújtható, szabályozható és eloltható.

Ditmar R.-féle
Brillant-Meteorégők
golyó alakú lánggal.
15", 20", 25" 30", 35", 45" nagyságban.
31, 50, 70, 87, 138, 157 gyertyafény.
Asztali- és függő-lámpák,
csillár, falilámpák, lámpások stb.
felszerelésére.

Napégők 15" és 18"
rég elismert és kipróbált szerkezet asz-
tali-, függő- és falilámpákra.
Különös figyelmeztetés: A múlt évben feltalált Meteorégőket (golyó-alaku lánggal), melyek mindenütt, úgy belföldön, mint külföldön egyszerű sikert vívtak ki, sikerült tökéletesen; ezáltal elértem a világító erő emelkedését. egyúttal a kezelést is egyszerűsítettem, hogy az égő koronáját (15", 20" és 30") felemelve, meggyújtható lehet, a nélkül, hogy a golyó, tulipán, vagy ernyő és lámpacső levevése szükségeltetne (Lásd a rajzról).

Mintalapok és árlapok
Ditmar-lámpát minden hírne-
DITMAR R.-féle
szagtalan, viztisztá, csak 50 foknál gyulékony. — Minden Gyári jegy.
DITMAR R. gyári raktárában Budapest, fürdő- és nádor-utca sarkán kapható.

Raktár: Kaszanyitzky Endrénél Debreczenben.

116
445.

Az „ISTVÁN” gőzmalom társulat
ÁRJEGYZÉKE
helyben kötelezettség nélkül
és az 1887. április hó 18-án Budapest
tartott általános magyar malom-gyűlésen
megalapított s 1887. é. június 1-én életbe
lépett eladási, szerzési és szállítási módo-
zatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Készpénzfizetés mellett, szákkal együtt	100 kiló.
AB. Asztali dara nagy és aprószemű	17.—
C. Szinte közepszerű	16.—
0. Kiválószint	16.—
1. Lángliszt	15.60
2. Muntliszt	15.40
3. Zsemlyelisz 1-ső rendű	15.—
4. " 2-od	14.60
5. Fehér kenyérlisz 1-ső rendű	14.20
6. Szinte 2-od	13.80
7. Közép kenyérlisz 1-ső	13.40
8. Szinte 2-od	13.—
8 1/4. Barna 1-ső	12.40
8 1/4. Szinte 2-od á 70 kg.	10.40
9. Lángliszt " 70	7.80
10. Veres liszt " 50	—
11. Finom korpa szákkal	50, 4.40
12. Durva korpa szákkal á 50 kg	4.—

A finom és durva korpa árából ed-
dig engedélyezett 5%-töli engedmény a
fennemített egyezmény folytán szintén
beszűntetett.
Debreczen, 1889. decz. 18.

Felhívás.
Hivatlok, kereskedők és kiki bérmentes behi-
léssel kaphatja azonnal a legújabb, legelőbb és
legjobb író-és másológépek prospectusát.
író-és másológépek gyára.
Steuer Ottó Bécsben 577
Friedrichstrasse 243 n. a.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás.
Nyári gyógyítás.
Őszi gyógyítás.
Téli gyógyítás.

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-
jegy, egy sas és MOLL A.
szokásosított czéje látható.
Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok,
gyomorgörccs, nyálk, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok,
vértelenség, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknél.
Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.
Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerházaiban.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs,
Stadt, Tuchlauben 9.
Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb
nem küldetik.
Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.
Últ foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai
igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s min-
denkorra és szívvelyes „Isten bessen meg“-et mondom ér-
te; ezek a gyomrot jóvá és a főt könnyűvé teszik.
Tisztelettel
Steinko P. J. lelkész Honnatschl.-ban.

**MOLL FÉLE FRANCIA
BORSZESZ ES SÓ**

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A.
védjegyet és aláírását viseli.
Bedörzsöléssel sikeres használat köszvény, osz, min-
dennemű testfájdalmak és benuulásnál; borogatás ala hűtőben
minden sérelem és sebnél, daganatok, gyuladásoknál. Bel-
sőleg vízzel vegyítve hirtelen rosullót, hányás, kolika és
hasmenésnél.
Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.
Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerház és
anyag kereskedéseiben.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs,
Stadt, Tuchlauben 9.
Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb
nem küldetik.
Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.
Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidéke-
men egyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel,
mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tar-
tani magamnál. Mély tisztelettel
Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Dr. Rothschnek gyógyszer., Tóth Béla gyógyszer.,
Szent-Királyi és Kalenda, Gerébi Fülöp.

MINDEN DOHÁNYTÖZSÉBEN

A LEGJOBB
Szivarka Papir
A VALÓDI
LE HOUBLON
Francia Gyártmány
CAWLEY & HENRY cégtől
PARISBAN
UTANZÁSTÓL MINDENKI GYATIK!

Debreczen, 1889. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában

Évi egy forint nem pénz
a „FALUSI GAZDA”
című kéthetenként megjelenő népszerű gazdasági szaklapért,
melyről a „Magyar Állam” 1889. márczius 18-iki számában
egy lelkész következőleg nyilatkozik:
„Két éve már, hogy járatom a „Falusi Gazdát,” s őszintén meg illem,
hogy azóta nagyon sok olyat tanultam belőle, a mit gazdálkodásom előnyére
údvösen értékesíthettem.
Mióta a kis lapot járatom, kézzelfogható a gazdasági haladás híveim kö-
zött is úgy, hogy ők maguk alig várják a „Falusi Gazda” számainak megjelenését
s az egyik a másik után jön azt kölcsön kérni, hogy belőle tanuljanak. U muta-
tá-om mellett sok mindent fordítottak belőle hasznukra, innen a „Falusi Gazda”
iránti rokonszom.
Praktikus tanácsal a józan életre szükségessé teszik arra, hogy a nép
között minél nagyobb mérvben elterjedjen.
Teljesen meggyőződtem, hogy a lap a falusi népek, a kisgazdáknak igazi,
lelkés és jóakaratu barátja. Tőle nemcsak a mikéntjét, de a szorgalmat, takar-
ékoságot, okos számítását és ezek mellett Istenben való erős bizalmat megtanul-
hatják; az anyagi boldoguláshoz, melyre kis gazdáink, népünknek oly nagy
szüksége van, legközelebb vezető utat biztosan felismerhetik.
Azért kérve kérem lelkész tarsaimat és a tanító urakat, igyekezzenek ez
olcsó gazdasági kis lapot megszerezni s a nép között is terjeszteni.”
Előfizetések (ugyanazon községből csoportosan egy utalvány-lapon is) a
„Falusi Gazda” szerkesztőségéhez
Budapest, Erzsébet-tér 19. szám
küldendők. (Mutatványszámot kívánatra ingyen.)

Korona-forrás!

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debreczeni fióktelep árucarnoka.

Kitűnő olasz gesztenyét, theát,
VALÓDI ANGOL RUMOT,
szepességi főzelékeket,
ritka jó minőségű
KÁVEKAT
és minden e szakmába vágó ezikkeket jó minőségben, ju-
tányos árak mellett ajánl
Tisztelettel
Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debr. fióktelep árucarnoka
nagy várada-utca, megyeház mellett.

Korona-forrás!

188
Elt
Helyben
Egy
Adó
Egy
Műve
TALÉNY
OSÁGY
Közösség
telben KUT
nyomdájában

A hol
A k
mely szer
politikát,
pap-válasz
Ilye
nyire is
hallgathat
kérdest
meg.
Elt
Nyis
tok, hogy
párt be
Az
lasztára
lolt fűzge
A k
kormánypá
többsége
uton győz
De
megválaszt
mánpárt,
tást a füg
egy másik
ségével el
ki mint po
szedel.mese
Dicső
nagyon der
az oka ann
bizottai Ré
mánpárt h
Ellenőre
nagy dobot
akár Dicső
laki lesz a
gyen, mert
lalt legatá
mánpárt S
ellenféllel l
térén.
Mit m
mán mellet
tatott?
Hát m
A „DEB
Egy
— A „De
A dicső
alakját, a B
emlék, tette
tatjuk be él
Igen né
világban, s l
volt azzal ka
háboru erede
rűten hangzot
el azt a mi
köré sereglet
nevei. Esze
indítója vala
tette életét, n
ségebbek za
doigok fejlőd
is egyaránt
mellet, mgle
csülettel ontá
csillagának ep
Az Esze
— régi neme
dett A X
ága, alkalmas
akkor Szatm
Rákóczi-ház
telkeket száll
elvé. Ezekbe
testvérek. A
s deakosság
ember volt;
a pataki, vag
hette képezte
madás előtt s
sában sok he
zött, jól ismer
*) A nagy
Bereményi na